

# „A fák nem hazudnak”



**Ezt vallotta dr. Folly Gyula pécsi orvos, aki száz éve alapított Badacsony-örsön arborétumot. Az évforduló alkalmából hívta meg az unoka, Folly Gyula agrármérnök a páratlan gyűjtemény barátait és támogatóit egy bensőséges ünnepségre 2007. július 6-án. A 3,6 hektáros, elsősorban örökzöldekből álló gyűjtemény Badacsonyörs határában található, főleg cédrusai és ciprusai nevezetesei. A kis területen 130 fenyőfaj, 20 lomblevelű fafaj, kéttucatnyi örökzöld és lombhullató cserjefaj él.**

Elsőként *Folly Judit* mondta el Jézus és a fenyőfa történetét, majd *Folly Réka* szavalta el Tóth Bálint: Itt állok, más-ként nem tehettem című versét. *Folly Gyula* köszöntőjében azok érdemeit sorolta, akik a család által alapított és fenntartott arborétum megmenekülését és megerősödését segítették az elmúlt évtizedekben. Nem utolsósorban szólt az erdészekről, akikben, mint mondta, valami plusz van, valami többletenergia a jó ügyek előmozdítására.

*Dr. Szabó T. Attila* nyugalmazott egyetemi tanár, az MTA doktora „Botanikus kertjeink...két pogány közt” címmel meghirdetett előadásában többek közt arról beszélt, hogy aki kertet épít a háza köré, az a családjára gondol, s ezzel a nemzetére, a hazájára is. – Vajon a gyökértelenség a normális? – tette fel a kérdést. És Sylvester Jánostól Radnóti Miklósig idézte a prédikátorok, tanárok, költők sorát, akiknek műveiből ki-csendül, hogy ott vagyunk otthon, ahol

tudjuk a fák, füvek nevét. Modernül szólva: a ház (építészeti, gazdasági, társadalmi) és környezete (ökológiai és genetikai) információs egység, kultúrát közvetít. Hazánk területe a történelem során sokszor vált a pusztítás áldozatává. A kertek, élőfa-gyűjtemények a kastélyokkal, várakkal, udvarházakkal, falvakkal, városokkal együtt pusztultak. Sőt ma is hányatott a sorsuk, néha egy-egy egyetemnek sem sikerül fenntartani gyűjteményét. Az évszázadok tanulsága, hogy a pusztítás igazi kárvallottjai a rombolók, akik képtelenek felismerni egy nép jósors-formáló értékeit.

*Dr. Debreczy Zsolt*, a Nemzetközi Dendrológiai Kutató Intézet (IDRI-USA) munkatársa „A Folly Arborétum, a szubmeridionális öv dendrológiai éke” című előadásából megtudtuk, hogy ez a gyönyörű panorámájú hely, ahonnan a Balaton nyugati medencéjére felülről nézhetünk, nem szubmediterrán klímájú. Ugyanis a mediterrán négy fő jellemzőjéből (enyhe, csapadékos tél; száraz, meleg nyár; a tenger kiegyenlítő hatása; szabályosság) csak egy hiányozhat a szubmediterrán klímában. Ezt az éghajlati összhatást szubmeridionálisnak nevezzük, melynek jelentése dél közeli. Beérnek ugyan a dé-

lebben őshonos növények hajtásai, de folyton megjelennek a szélsőségek (néha hideg van, máskor aszály). Miért speciális a terület? A permi vörös homokkőn sokkal jobban hasznosul a csapadék, mint a mészkőn, dolomiton. Mindezek összhatásaként őrizhető és gyarapítható távoli tájak fába kódolt üzenete.

*Mibály Gábor* szobrászművész alkotását, az emlékoszlopot *dr. Sóczó Ferenc* piarista teológiai professzor avatta fel és áldotta meg. A legidősebb és idősebb Folly Gyula arcát tartó tölgyoszlop a nagyanya hajdani erdőbirtokáról származik (Csigóerdő). Az emlékoszlopon az arborétumalapító (*dr. Folly Gyula orvos* 1867-1915, a nagyapa) és az első megtartó (*dr. Folly Gyula közgazdász* 1911-1979, az apa) képét növényi hajtások és levelek fogják körül, keretezik. A második megtartó és a jelenlegi fenntartó *Folly Gyula* is jelentősen gyarapította a gyűjteményt. Az egységes, igényes, bemutatásra alkalmas megjelenés, a hangulatos panorámapontok feltárása, a megismerést segítő ismertető könyvecske, a képeslap, az emlékszoba együttesen teszi feledhetlenné az élményt az idelátogatónak.

Az emlékoszlop-avatás után a társaság megtekintette az emlékszobát, melyet *dr. Galambos István* muzeológus tervezett. Majd három csoportban, szakavatott vezetés mellett bejártuk az arborétumot. A népes társaságot Folly Gyula és családja látta vendégül ebédre.

Mindenkinek ajánlhatjuk, hogy jártában keltében, ha egy kis botanikai elmélyülésre vagy megragadó tájélményre vágyik, keresse fel a Folly arborétumot. Emellett az értéket teremtő, őrző család munkájának eredményében való gyönyörködés, a jövőbe vetett hitre való rácsodálkozás is élményt jelent a mai embernek.

**Bús Mária**

Fotó: **dr. Péti Miklós**

